

01/07/2018

L'acompanyament per a la reinserció laboral millora la salut mental i el benestar emocional de la ciutadania a Barcelona

Una investigació científica sobre el programa Treball als Barris que es fa a Barcelona demostra la idoneïtat de fer seguiments individuals de les persones aturades

L'estudi ha estat liderat per l'Agència de Salut Pública i Barcelona Activa, i ha comptat amb el finançament de RecerCaixa i Ciberesp

La salut mental i el benestar emocional de les persones en una situació d'atur de llarga durada millora notablement en cas que rebin un acompanyament personalitzat durant el procés de reinserció laboral. Així ho ha constatat una investigació científica que han desenvolupat l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) i Barcelona Activa, que s'han centrat en el programa Treball als Barris i han comparat indicadors objectius de les persones participants en aquest projecte en el moment d'inscriure's i un any després de fer-ho.

L'objectiu del programa Treball als Barris, que compta amb el finançament del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), és millorar l'ocupabilitat i afavorir la reinserció sociolaboral de persones que es troben en una situació d'atur. Fins a un 41% dels homes i el 47% de les dones que van participar en l'estudi científic havien trobat feina després de participar del projecte però, més enllà de les taxes d'ocupació, les xifres demostren que la millora de la salut mental i del benestar emocional són encara més grans i existeixen efectes positius fins i tot en aquells casos en què l'atur es prolonga.

L'estudi ha avaluat científicament els efectes del programa en la salut i la qualitat de vida dels participants entre 2015 i 2017, persones que ja en el moment inicial presentaven un risc de mala salut mental el doble d'alt que la resta de persones aturades a Barcelona. Per fer-ho es van realitzar dues anàlisis diferents. La primera d'elles es va centrar en mesurar la salut mental i la salut general de les persones participants abans d'entrar al programa mitjançant una enquesta i, una altra vegada, un any després d'inscriure's. En total van participar 696 persones i, en el cas de la salut mental, es va utilitzar el qüestionari internacional de Golberg, que consta de 12 preguntes. El segon dels estudis, més exhaustiu, es va centrar en 50 persones i es va basar en la tècnica del concept mapping, amb la qual s'obtenen les experiències i percepcions que tenen les persones usuàries sobre els canvis experimentats durant el seu pas pel programa, en la seva salut i en la seva qualitat de vida.

Millora a diversos nivells

D'acord amb els resultats, la millora en la salut mental després de passar pel Treball als Barris és fa palesa tant en homes com en dones, tot i que és més accentuada en aquelles persones que han trobat feina, les quals també emfatitzen les seves capacitats tècniques adquirides i una millor xarxa social. Així, s'ha pogut observar una disminució notable en el risc de patir mala salut mental, que passa del 61% al 27% en el cas dels homes i del 73% al 34% en el cas de les dones. La millora va més enllà, com demostra que també es redueix el percentatge de persones que consumeixen medicaments com tranquil·litzants o antidepressius: del 20,8% al 12,7% en el cas dels homes i del 28,2% al 17,3% en el cas de les dones.

En relació a com s'assoleix aquesta millora en la salut, les persones participants en el programa han manifestat que van aconseguir reduir l'estrès, millorar la seva xarxa social i augmentar els seus coneixements en la recerca de feina, l'ús de noves tecnologies i drets laborals, i van expressar igualment que sentien que rebien un suport i un acompanyament que millorava la seva situació prèvia. Igualment, l'equip tècnic del programa també va manifestar que havia observat una millora de la confiança, l'autoestima i l'apoderament en aquestes persones.

El programa Treball als Barris va començar a implantar-se fa 10 anys en els barris designats per la Llei de Barris de Catalunya. Actualment, a Barcelona es duu a terme als barris de Besòs-Maresme, Bon Pastor, Baró de Viver, la Bordeta, La Marina del Port, Poble Sec, Roquetes, Santa Caterina, Sant Pere i la Ribera, la Barceloneta, Raval Sud, Torre Baró, Ciutat Meridiana i Trinitat Vella. El projecte posa a la disposició de les persones en atur nou localitzacions d'orientació laboral des de les quals s'ofereix assessorament personalitzat, accions de recerca de feina, formació per a la qualificació professional en diversos sectors. Això també inclou pràctiques en empreses i intermediació laboral en ofertes de feina.

En el marc del projecte, l'any 2017 es van atendre més de 1.900 veïns i veïnes, de les quals 756 van trobar feina durant el seu pas pel programa. Més de 250 persones van participar en accions de coaching laboral, 524 persones van realitzar activitats d'alfabetització digital i TIC, i més de 100 van realitzar formació professionalitzada. El perfil de les persones ateses és un 52% d'homes i un 48% de dones.

La recerca ha estat finançada parcialment per **RecerCaixa** i el *Consorcio de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (Ciberesp)*. [Un vídeo recull els resultats i les conclusions de l'estudi.](#)